

مروری بر نوسانات ارزش پول ملی جمهوری آذربایجان

نرخ منات به عنوان ارز ملی جمهوری آذربایجان در سال 2017 میلادی در برابر دلار آمریکا چهار درصد افزایش پیدا کرده است. ارزش منات که در اوایل سال جاری میلادی در برابر یک دلار آمریکا 1.7707 بود در حال حاضر 1.7002 است.

به گزارش آران نیوز، نوسان ارزش پول ملی جمهوری آذربایجان را مانند سایر کشورهای نفتی باید در نوسان قیمت نفت جست و جو کرد. در جمهوری آذربایجان که یک کشور با مشکلات خاص اقتصادهای نفتی است با کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی مانند اکثر کشورهای صادرکننده نفت، نرخ برابری پول ملی - منات - این کشور نیز در برابر ارزهای خارجی مانند دلار و یورو کاهش چشمگیری یافت و تقریباً ارزش منات در برابر یورو نصف شد. با افزایش اندک قیمت نفت در دو ماه اخیر ارزش منات نیز چهار درصد افزایش پیدا کرده است.

منات ارز ملی جمهوری آذربایجان تا ماه فوریه سال 2015 میلادی به دلیل سیاست های پولی و مالی دولت جمهوری آذربایجان و نیز درآمد های قابل توجه سالهای قبلی این کشور از صادرات نفت، یکی از ارزهای ملی با ثبات در منطقه به شمار می رفت.

ارزش منات تا اوایل سال 2015 میلادی 0.87 در برابر یک دلار بود، یعنی ارزش یک منات بیش از ارزش یک دلار بود و این نرخ در طول چند سال تغییر کرد و به رقم یاد شده رسید.

با توجه به این که بیش از 90 درصد درآمدهای جمهوری آذربایجان از صادرات نفت خام حاصل می شود، کاهش شدید قیمت این فرآورده در بازارهای جهانی تاثیر منفی بر ارزش منات نیز داشت.

در شرایط کاهش شدید قیمت نفت در بازارهای جهانی در سال 2014 میلادی، بانک ملی جمهوری آذربایجان در ماه فوریه سال 2015 میلادی ناگزیر به کاهش قابل توجه ارزش منات در برابر دلار آمریکا شد و بنابراین یک دلار آمریکا 1.05 منات شد.

البته قبل از این اقدام، بانک ملی جمهوری آذربایجان در ماه دسامبر سال 2014 میلادی و اوایل سال 2015 میلادی برای حفظ ثبات ارز ملی بیش از دو میلیارد منات به بازار ارز کشور تزریق کرده بود و به نظر کارشناسان ادامه این روند تا پایان همان سال موجب نابودی کامل ذخایر ارز این بانک می شد.

با ادامه بحران در بازارهای جهانی نفت و کاهش قابل توجه درآمدهای نفتی که تاثیر منفی در ذخایر ارز جمهوری آذربایجان هم داشت، دولت این کشور در اواخر همان سال یعنی در دسامبر سال 2015 میلادی ارزش منات در برابر دلار را برای دومین بار بطور قابل توجه کاهش داد و ارزش رسمی یک دلار آمریکا در بازارهای مالی این کشور 1.55 منات شد.

البته دو بار کاهش قابل توجه ارزش منات ظرف یک سال تاثیر منفی به جایگاه آن در بازارهای مالی داشت.

همچنین سیاست های مالی بانک ملی جمهوری آذربایجان در سال 2014 میلادی که شامل تزریق ارز به بازار برای حفظ ثبات ارزش منات بود، تاثیر منفی هم به کل ذخایر ارزی این بانک داشت.

بر اثر این سیاست مجموع ذخایر بانک ملی جمهوری آذربایجان برای ماه نوامبر سال 2014 میلادی 6.2 میلیارد دلار تشکیل داد و این در حالی است ذخایر ارزی این بانک یک سال قبل 15 میلیارد دلار تشکیل داده بود.

بانک ملی جمهوری آذربایجان در سالهای 2016 و 2017 میلادی سیاست پولی جدید مبتنی بر نرخ ارز شناور را در پیش گرفت و در شرایط ادامه قیمت های پایین نفت در بازارهای جهانی روند افزایش ارزش دلار در برابر منات در این کشور ادامه داشت و در اوایل سال جاری میلادی یک دلار 1.7707 منات تشکیل داد.

این روند همچنین تاثیر منفی به فعالیت های برخی بانکهای خصوصی در جمهوری آذربایجان داشته و موجب تعطیلی آنها شد.

به عقیده کارشناسان، دلیل افزایش اخیر ارزش منات در برابر دلار آمریکا بستگی به بالا رفتن قیمت نفت در یک ماه اخیر در بازارهای جهانی که موجب افزایش درآمدهای ارزی جمهوری آذربایجان می شود و نیز تلاش های دولت برای بهبود شرایط بازار مالی در این کشور دارد.

در حال حاضر مجموع ذخایر ارز بانک ملی جمهوری آذربایجان بیش از پنج میلیارد و 100 میلیون دلار می باشد.

عمده درآمدهای نفتی جمهوری آذربایجان در صندوق نفت این کشور ذخیره می شود که مجموع ذخایر ارزی این صندوق نیز بیش از 35 میلیارد دلار است.

مرور شاخص های اقتصادی 16 کشور نفتی طی سال های اخیر نشان می دهد، برای عمده این کشورها در مواجهه با کاهش قیمت نفت دو اتفاق رخ داده است؛ یا پول ملی آنها در برابر دلار به شدت تضعیف شده یا کشورهایی که دارای نرخ برابری ثابت با دلار هستند ناچار به حراج بخش زیادی از منابع عظیم ارزی برای حفظ نرخ برابری شده اند.